

KOPIERINGS- OCH INSPELNINGS- LICENS

Småbarnspedagogik

Kopio

Kopioistos licenser underlättar användningen av verk

Utbildningsstyrelsen har skaffat en kopierings- och användningslicens för användning av tv-program i småbarnspedagogik som ordnas på daghem eller i sådan familjedagvård som avses i lagen om småbarnspedagogik.

Kopieringslicensen möjliggör partiell kopiering och digitalisering av tryckta publikationer, utskrift av digitalt material samt kopiering och användning av nätmaterial i småbarnspedagogik. Kopieringslicensen omfattar även översättning och bearbetning av verk i en undervisningssituation.

Användningslicensen för tv-program gör det möjligt att visa inhemska program från Yle Arenan och Arkivet samt spela in tv-program för undervisningsändamål från kanalerna Yle TV1, Yle TV2, MTV3 och Yle Teema & Fem.

Mer information om licenser och deras möjligheter: www.kopiraittila.fi och www.kopioisto.fi.

MED LICENSERNA FÅR MAN BLAND ANNAT

- kopiera, skanna och skriva ut bilder, teckningar, serier, noter, sångtexter eller textmaterial ur böcker, tidningar samt webbsidor
- komplettera och liva upp läromedlet och göra det mer personligt
- samla in tilläggsmaterial för lektionen från olika publikationer och material på nätet
- göra kompletterande och åskådliggörande markeringar på elektroniskt bild- och textmaterial
- visa program från YLE Arenan och Arkivet i undervisningen
- spela in tv-program från kanalerna Yle TV1, Yle TV2, MTV3 och Yle Teema & Fem

Licenser för småbarnspedagogik gör det möjligt att komplettera undervisningsmaterial och liva upp undervisningen.

Kopieringslicensen ger tillgång till tilläggsmaterial för undervisning

Med kopieringslicensen kan man kopiera eller skanna delar av inhemska och utländska böcker, tidningar eller andra publikationer till exempel som tilläggsmaterial för undervisning eller en del av ett projektarbete. Med kopieringslicens får man även kopiera och skanna noter och sångtexter.

Man får kopiera bilder och textmaterial också från inhemska och utländska webbplatser. Materialet som kopieras ska ha tillstånd att finnas på webbplatsen och vara fritt tillgängligt. Om materialet är avgiftsbelagt eller omfattas av en licens, såsom en Creative Commons-licens, får materialet användas enligt dess egna licens- och användningsvillkor.

Kopierat material kan delas ut som papperskopior, användas som en del av eget material eller sparas för undervisningsgruppen i ett slutet nätverk.

MED KOPIOSTOS LICENS FÅR MAN INTE KOPIERA ELLER DIGITALISERA

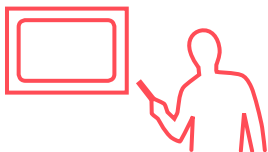
- arbets-, övnings- och facitböcker
- musik, rörliga bilder eller dataspel
- material som är avgiftsbelagt eller omfattas av egna licens- eller användningsvillkor, såsom elektroniskt undervisningsmaterial
- verk skapade av privatpersoner som de delat i sociala medier, såsom diskussionsforum, bloggar och bilddelningstjänster
- material vars kopiering och användning rättsinnehavaren har förbjudit. En lista över sådant material finns på Kopioistos webbplats www.kopioisto.fi/forbudslista

UTAN EN LICENS FÅR MAN

- dra nytta av information, idéer, principer eller teorier som finns i verket
- kopiera lagar, förordningar och myndighetsbeslut samt verk vars skyddstid har löpt ut
- citera verk enligt god sed
- skapa direkta länkar som leder direkt till den ursprungliga webbplatsen, till material som är lagligt tillgängligt på nätet

Mer information om hur man kan dra nytta av andras verk i undervisningen finns på www.kopiraittila.fi

Användning av tv-program i undervisningen

Med användningslicensen för tv-program får man visa inhemska program från Yle Arenan och Arkivet samt spela in tv-program för undervisningsändamål från kanalerna Yle TV1, Yle TV2, MTV3, Yle Teema & Fem förutom filmer, reklam och utländska serier med kontinuerlig handling. Det är inte tillåtet att spela in program från Yle Arenan eller Arkivet.

För att visa filmer och webbvideor i undervisningen skulle man skaffa en licens eller begära separat tillstånd från rättssinnehavarna, alltså videons producent eller produktionsbolag. För att få visa utländska filmer i undervisningen kan man skaffa en licens från M&M Viihdepalvelu Oy (www.elokuvalisenssi.fi) och för inhemska filmer från APFI ry (www.apfi.fi).

Visning av webbvideor samt YouTube-videor i undervisningen kan dock vara tillåtet med till exempel en Creative Commons-licens eller i användningsvillkoren.

Med användningslicensen av tv-program får man

SPELA IN

program från kanalerna Yle TV1, Yle TV2, MTV3 och Yle Teema & Fem

VISA

inhemska program från Yle Arenan och Arkivet

PÅ INSPELNINGEN ELLER I ANSLUTNING TILL DEN SKA FÖLJANDE ANGES

- programmets namn
- speltid
- sändningstid och
- tillåten användningstid (t.ex. 2 år)

Se närmare anvisningar om inspelning av tv-program på adressen www.kopiosto.fi/ tvprogramiundervisning

MED KOPIOSTOS LICENS FÅR MAN INTE SPELA IN ELLER VISA

- program från andra inhemska eller utländska tv-kanaler eller tv-kanalernas webbtjänster
- filmer med biograf- eller videodistribution
- utländska serier med kontinuerlig handling
- reklam
- köpta, lånade och hyrda inspelningar

Exempel på hur man kan dra nytta av materialen i undervisningen

Liva upp undervisningen med av-material

Ett ämne som behandlas i småbarnspedagogik kan livas upp genom att visa utdrag ur program från Arkivet eller från en dokumentär som spelats in från kanalen Yle Teema & Fem, till exempel att visa natur- och djurdokumentärer.

Med användningslicensen av tv-program får man visa från Yle Arenan eller kanalen Yle TV2 Pikku Kakkonen eller andra barnprogram.

Exempel på hur man kan dra nytta av materialen i undervisning

Bilder i eget undervisningsmaterial

Kopieringslicensen ger rätt att kopiera bilder från nätet för att förklara olika saker. Man kan exempelvis kopiera bilder av olika växter, träd och djur inför en skogsutflykt eller reklambilder för att lära ut mediefärdigheter.

Använda bilder och text i ett eget material

Läraren kan använda bilder och text exempelvis i ett eget bildspel som hen visar för undervisningsgruppen eller illustrera eget undervisningsmaterial, olika projektarbeten eller vecko- eller månadsbrev som delas ut till föräldrarna med bilder och text ur böcker eller tidningar eller från nätet.

Kopiering av noter och sångtexter

Man får kopiera noter och sångtexter ur sångböcker och använda dem i undervisningen.

Sångtexter får också projiceras på daghemmets vägg vid jul- och vårfester.

Liva upp sagostunden med bokillustrationer

Med kopieringslicensen får man också kopiera eller skanna illustrationer i sagoböcker eller andra barnböcker och sammanställa en föreställning som förevisas under sagostunden. Man får också kopiera delar ur sagoböcker eller andra barnböcker till det egna daghemmets temaveckor.

Bearbetning av verk som en del av undervisningen

Med kopieringslicens får man som en del av undervisningen redigera materialet i liten utsträckning. Man kan exempelvis beskära en bild enligt det tillgängliga utrymmet. Man kan också göra tillgängsmarkeringar såsom pilar eller cirklar i texten för att förtydliga eller åskådliggöra ämnet som undervisas.

Med kopieringslicens får man

	TEXT OCH BILDER	NOTER OCH SÅNGTEXTER
FOTOKOPIERA 	20 sidor per publikation, högst hälften av publikationen	10 sidor per publikation, högst hälften av publikationen
SKRIVA UT 	20 sidor per digital källa Läraren får skriva ut en hel lärarhandbok för personligt arbetsbruk	10 sidor per digital källa
SKANNA 	5 sidor per publikation, högst hälften av publikationen	10 sidor per publikation, högst hälften av publikationen
LAGRA OCH KOPIERA MATERIAL SOM ÄR FRITT OCH LAGLIGT TILLGÄNGLIGT PÅ NÄTET 	20 bilder eller sidor som i utskriften motsvarar A4-storlek per webbplats 5 sidor av en e-bok, högst hälften av publikationen	10 sidor som i utskriften motsvarar A4-storlek per webbplats

Kom ihåg att hänvisa till upphovsmannen och källan vid användning av verk.

Tips: Om du vill använda materialet på ett mer omfattande eller annat sätt än läroanstaltens kopieringslicens tillåter kan du be om tillstånd för det direkt av en upphovsman och en förläggare.

KOPIOSTO

Kopiosto är en gemensam upphovsrättsorganisation för upphovsmän, förläggare och utövande konstnärer. Kopiosto möjliggör användning av material som skyddas av upphovsrätten genom att bevilja licenser för kopiering och digital användning samt för användning av audiovisuella verk. Ersättningarna för kopiering betalas vidare till verkens upphovsmän och förläggare.

FÖRELÄSNINGAR AV UPPHOVSRÄTT

Kopiosto åker omkring och utbildar om upphovsrätt och licenser. Du kan höra dig för om utbildning för förskolpedagoger i din kommun: neuvonta@kopiosto.fi.

KOPIRAITTILA SKOLA

Mer information om upphovsrätt och spelliknande webbmaterial samt andra material för inläring av upphovsrättigheter finns kostnadsfritt på adressen www.kopiraittila.fi.

@KOPIOSTO

Kopiosto